TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Cuộc "đại sắp xếp" đại học: Tác động lớn đến tuyển sinh 2026 và những kiến nghị từ chuyên gia

07:56 29/09/2025

Nghị quyết 71 của Bộ Chính trị về đổi mới giáo dục đại học đang mở ra một cuộc "đại sắp xếp" chưa từng có. Với mục tiêu nâng cao chất lượng và hiệu quả hệ thống, khoảng 140 cơ sở đại học công lập sẽ đối mặt với phương án sáp nhập, tái cấu trúc. Cuộc thay đổi này được dự báo sẽ tác động đáng kể đến bức tranh tuyển sinh năm 2026, đòi hỏi các chính sách chuyển tiếp kỹ lưỡng để tránh rủi ro cho thí sinh.

Nghị quyết 71 của Bộ Chính trị về đổi mới giáo dục đại học đang mở ra một cuộc "đại sắp xếp" chưa từng có

Những tác động tiềm tàng đến thí sinh và nhà trường

Các chuyên gia nhận định rằng, kỳ tuyển sinh năm 2026 sẽ là mùa tuyển sinh đầu tiên chịu ảnh hưởng trực tiếp từ cuộc đại sắp xếp này. Những tác động lớn nhất bao gồm:

Tăng điểm chuẩn và tỷ lệ chọi: Khi một trường yếu sáp nhập vào một trường mạnh, thương hiệu chung sẽ tăng lên, kéo theo sự cạnh tranh gay gắt hơn. Điều này có thể khiến điểm chuẩn nhiều ngành tăng lên đột biến, gây khó khăn cho những thí sinh vốn có nguyện vọng vào các ngành ở cơ sở cũ.

Biến động về học phí và chính sách ưu tiên: Mức học phí có thể tăng đáng kể nếu một trường chưa tự chủ sáp nhập vào trường đã tự chủ. Ngoài ra, việc sáp nhập đơn vị hành chính cũng có thể ảnh hưởng đến chính sách ưu tiên khu vực, đòi hỏi sự rà soát và cập nhật kịp thời.

Thay đổi địa lý và chi phí sinh hoạt: Nếu một cơ sở ở địa phương bị sáp nhập vào một trường lớn ở đô thị và không duy trì cơ sở cũ, chi phí đi lại và sinh hoạt của sinh viên có thể tăng, đặc biệt là với học sinh nghèo.

Về thông tin: Việc hợp nhất, đổi tên trường dễ gây nhầm lẫn về tên trường, mã ngành, chỉ tiêu, đòi hỏi các trường phải công bố thông tin rõ ràng và minh bạch.

Giải pháp và kiến nghị từ chuyên gia

Để giảm thiểu rủi ro cho thí sinh, các chuyên gia đưa ra nhiều kiến nghị quan trọng:

Bộ Giáo dục và Đào tạo: Cần công bố "bản đồ chuyển tiếp" theo từng tỉnh, làm rõ địa chỉ đào tạo, chỉ tiêu, phương thức xét tuyển và các chính sách hỗ trợ. Đồng thời, cần áp dụng gói chính sách chuyển tiếp 2026-2028 để giữ ổn định học phí và duy trì quyền lợi ưu tiên theo lịch sử học tập.

Các trường đại học: Sau sáp nhập, các trường nên công bố sớm danh mục ngành, dải điểm chuẩn dự kiến để thí sinh có thể sớm lên kế hoạch học tập. Các trường ngoài công lập cần chủ động thành lập trung tâm thông tin tuyển sinh để cập nhật và giải đáp thắc mắc kịp thời cho phụ huynh, thí sinh.

Chính sách tuyển sinh: Nên siết hoặc bỏ xét tuyển học bạ, chuyển trọng số mạnh hơn sang các kênh đánh giá độc lập như điểm thi THPT, bài đánh giá năng lực, phỏng vấn để đảm bảo tính công bằng.

Minh bạch dữ liệu: Thông tin về chất lượng đào tạo (tỷ lệ giảng viên tiến sĩ, tỷ lệ việc làm sau tốt nghiệp) cần được công khai và cập nhật thường xuyên trên các hệ thống dữ liệu mở để củng cố niềm tin của xã hội.

Các chuyên gia nhấn mạnh, "đại sắp xếp" đại học là một quá trình tất yếu, nhưng cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các bên để đảm bảo tính công bằng, minh bạch và không làm gián đoạn việc học của sinh viên.

Tâm An (t/h)